

Misjonsstrategisk bjørne

Tall, trender og kall

HANS THORE LØVAAS

Norsk misjonsstatistikk 2003

Norsk misjonsstatistikk for 2003 ble lagt fram av NORME (Norsk Råd for Misjon og Evangelisering) på åpningsmøtet på konferansen Link 31. aug. 2004 i Oslo. Årsstatistikken for 2003 omfatter 30 organisasjoner/kirkesamfunn tilknyttet NORME. I tillegg er 13 andre organisasjoner/menigheter med internasjonalt arbeid tatt med. Dette er 7 flere organisasjoner enn i fjor. Også denne gangen er teltnakertjeneste og korttidsmisjon forsøkt registrert.

Det tradisjonelle målepunktet har vært antall langtidsmisjonærer som er ute pr. 31.12. For NORMEs medlemmer ligger tallet for 2003 på 684, hvilket er en nedgang på 38 fra året før (722). Av disse er 382 kvinner og 302 menn. Ca. 7% av utsendingene (46 personer) var også betegnet som "teltnakere". Nedgangen er mest knyttet til lavere misjonærtall fra de største misjonsorganisasjonene som NMS og NLM, mens organisasjoner som PYM og De Frie Evangeliske Forsamlinger ser ut til å øke.

Når tallet på utsendinger fra de øvrige organisasjonene som ikke er medlemmer i NORME tas med, blir bildet annerledes. De har registrert 87 misjonærer i tverrkulturelt arbeid slik at totalen blir 744 (mot totalt 742 året før). Dernest må vi ta med tallet på korttidsmisjonærer: 210 ute 1-3 mnd. og 256 ute 4-12 mnd. Som en sum av det hele kan vi si at det til enhver tid er ca. 1000 misjonærer ute for norsk misjon totalt sett.

De økonomiske ressursene som ble satt inn i misjonsarbeidet (NORMEs medlemmer) viser en solid økning i statistikken for 2003. Det totale forbruket internasjonalt har øket fra 369 millioner kroner til 403 millioner, hvorav 156 millioner er offentlig støtte. Økningen skyldes i stor grad en øket rapportering av gavemidler til internasjonalt arbeid fra Pinsebevegelsens menigheter. Denne gangen har 59% av Pinsebevegelsens 276 menigheter sendt inn statistikkskjema, hvilket er en økning fra tidligere år.

Økningen skyldes også økning i de offentlige midler. Det forrykker allikevel ikke forholdet mellom gavefinansiering og offentlig støtte som fortsatt ligger på ca. 1/3 av totalen. I tillegg til disse tallene kommer 30 millioner kroner som de 13 organisasjonene/menighetene som ikke er med i NORME brukte ute.

Noen internasjonale tall og trender

Med synkende tall i Norge og Europa for øvrig er det gledelig å vite at de unge kirkene i Sør har kommet på banen. I juni 2003 deltok jeg som NORMEs representant på *World Evangelical Alliance Missions Commissions'* globale lederkonferanse i Vancouver, Canada. Misjonsledere fra 51 forskjellige land deltok i drøfting om globaliseringens betydning for misjonsarbeidet i et nytt årtusen. Foredragene og arbeidsgruppene var interessante og utfordrende, men ennå mer inspirerende var det å treffe misjonsledere fra Asia, Afrika, Latin-Amerika og fra Øst-Europa og høre om den enorme økningen i utsendelse av tverrkulturelle misjonærer både innenfor eget land og til andre land. Jeg noterte flittig fra mine møter med dem og fikk høre at Sør-Korea har sendt ut 11 000 misjonærer, India flere enn 30 000 misjonærer, Nigeria 3800 misjonærer og Latin-Amerika 6455 misjonærer, til sammen 51 255. Disse er blant de største av de nye utsendernasjonene, men det finnes mange flere, og det sies at antallet tverrkulturelle misjonærer fra totredjedelsverdenen har oversteget antallet protestantiske misjonærer fra Nord-Amerika og Vest-Europa. Alt dette har skjedd i løpet av de siste 25 årene.

Da Lausanne-konferansen ble holdt i 1974 var det snakk om 209 misjonsselskap med til sammen 3411 misjonærer fra totredjedelsverdenen. I 1980 var det blitt 400 misjonsselskap med 13000 misjonærer. Ti år senere i 1990 var det blitt 2900 misjonsselskap med 76120 misjonærer. I år 2000 ble det totale tallet

misjonærer anslått til 97732. I 2002 anslo INTERDEV at 60% av de protestantiske misjonærer i verden kommer fra totredjedelsverdenen. Det er en del usikkerhet om de eksakte tallene, men det er i hvert fall sikkert at totredjedelsverdenen har mobilisert nye misjonærer langt raskere enn nedgangen i den vestlige verden og at den totale globale misjonærstyrken blir større og større år for år.

Om vi ikke kan sende så mange misjonærer som før fra Norge, så kan vi sende så mange som mulig, samarbeide så mye som mulig med misjonsselskap og kirker i totredjedelsverdenen for å nå de unådde i den buddhistiske, hinduistiske og islamske verden. Samtidig kan vi ta imot hjelp fra Sør ved å legge til rette for partnerskap i misjon for å nå det store antallet av moderne hedninger i Vesten.

For selv om kirkene i Sør har kommet på banen i akselererende grad så gjenstår det svært mye. Etter de siste beregningene er det 16158 store og små etniske grupper i verden. Av disse er 6921 ikke nådd med evangeliet. Det er 42.8 % av folkegruppene. (Kilde: <http://www.joshuaproject.net/index.php>)

De fleste av de unådde folkegruppene befinner seg i de muslimske, buddhistiske og hinduistiske deler av verden. Grunnen til det er vel at misjonsutfordringen har vært for vanskelig og motstanden for stor? Så har misjonsselskapene i stedet gått til animistiske stammefolk og andre folkegrupper med større åpenhet og mindre motstand? Det er imidlertid mye som tyder på at oppgaven tas mer på alvor enn noensinne både fra evangeliske kristne i Vesten og ikke minst fra kirkene i Sør. Et eksempel på det er julinummeret av *Evangelical Missions Quarterly* med hovedtema om hvor langt man kan gå i kontekstualisering og tilpasning i forhold til Islam. Det er en økende forståelse for den mest radikale form for tilpasning som kalles C5 på en kontekstualiseringsskala fra C1 (Contextualization1) til C5 som blant annet innebærer at man ikke kaller seg kristne, men muslimer, baserer evangeliseringen på Koranen, ikke snakker om Jesus, men Isa, ikke kaller forsamlingen kirke, men jamaat o.s.v.

Mange i vår del av verden vil kanskje være kritiske til at man går så langt i kontekstualiseringen at det nærmer seg religionsblanding. Men for titusener av muslimer er det ramme alvor. De makter å holde fast på frelsen og tilgivelsen gjennom Jesus alene

innenfor muslimsk språk og muslimske former. For dem er det den eneste måten de samtidig kan forbli i det samfunnet de har vokst opp i og være tilgitte syndere. Alternativet ville være utstøtelse p.g.a. alt det historisk negative og de svært fordomsfulle forestillingene flertallet har av kristne og kirken. Det er sikkert mange muslimer som betrakter de Isa-troende som en sekt eller som avvikere innenfor Islam, men de blir tross alt ikke utstøtt. Det er en stor bevegelse der det er snakk om flere tusen grupper av Isa-troende med flere familier og enkeltpersoner i hver gruppe. Det er imidlertid ikke mulig å gi eksakt offentlig informasjon om det fordi det kan slå tilbake på de Isa-troende og skape problemer for bevegelsen. Man kan lese mer om disse tingene i forskjellige artikler i *Evangelical Missions Quarterly*, for eksempel "Misunderstanding C5: His Ways Are Not Our Orthodoxy. Why C5 has been So Misunderstood by Its Critics" av Joshua Massey på <http://bgc.gospelcom.net/emis/2004/massey1.ht>

Når det gjelder ytterligere oppdateringer på tall og trender i misjon så anbefaler jeg å gå til *Center for the Study of Global Christianity* på <http://www.gem-werc.org/resources.htm> Den siste oppdaterte "Status of Global Mission, 2004, in context of 20th and 21st centuries" er nå online. Den viser blant annet statistikk den prosentvise tilbakgangen i kirkelig medlemskap i Europa og den prosentvise fremgangen på de øvrige kontinentene.

Tall og kall

Det er viktig å følge med på tall og trender i verdensmisjonen. Men skal vi virkelig være med i verdensmisjon må vi følge høstens herre, Jesus Kristus. Uten kall blir det ingen gode tall. "Kallet gjelder alle" heter det i sangen, "høsten er moden, arbeiderne få. Hvem skal jeg sende, hvem vil gå?" Det har imidlertid lenge vært en kallsforestilling som har begrenset kallet til spesielle misjonærkall og andre utadrettede kallstjenester. I boka *Veivisere* så bruker imidlertid Magnus Malm hele det første kapitlet til å understreke at kallet først og fremst er et kall til å komme! Et av underpunktene er "Fri til å følge?". Det stemmer overens med Jesu kall til disiplene i Markus 1,17: "Følg meg, så vil jeg gjøre dere til menneskefiskere!"

Den dypeste nøkkel til all misjon vil derfor være evangeliets invitasjon til å komme til Jesus som Frelser og Herre. I dokumen-

tet "Misjonerende menigheter - Et basisdokument for *Samarbeidsråd for menighet og misjon*" heter det blant annet at "Misjon må således ses i et trinitarisk, ekklesiologisk, soteriologisk og eskatologisk perspektiv. Dens dypeste drivkraft er at evangeliet er sant"... "Som kirke og organisasjoner vil vi samhandle for å skape misjonerende menigheter hvor evangeliets kraft får inspirere og utruste menigheten til å dele troen gjennom nærvær, handling og ord, lokalt og globalt." Det er en viktig påpeking av misjonens dype utgangspunkt og kilde.

Det er nok også derfor at Lausannepakten, som i år er 30 år, begynner med de grunnleggende tingene som går på Guds frelsesvilje, Guds Ords autoritet og Jesu enestående stilling. Det vil fortsatt være selve kilden til misjon slik det også står i SMM-dokumentet: "hvor evangeliets kraft får inspirere og utruste menigheten til å dele troen gjennom nærvær, handling og ord, lokalt og globalt".

Jesu enestående stilling

Spørsmålet er imidlertid hvordan dette vil bli i et nytt årtusen, spesielt i vår vestlige kulturkrets der pluralismen og det postmoderne "dogme" om at "alt er like sant" har slått rot. Vil vi i våre hjemlige kirker og menigheter bli forsakte i forhold til Bibelens budskap om at "Det er ikke frelse i noen annen, for i hele verden er det blant mennesker ikke gitt noe annet navn som vi kan bli frelst ved." (Apg 4,12) George Johnsen skrev i 1976 i andaktsboken *Veien, sannheten og livet* at "det er da toppen av religiøst hovmot å stå fram og hevde at i hele verden er det ikke gitt noe annet navn som vi kan bli frelst ved? Man behøver ikke være profet for å forutse at omkring denne hjørnesteinen i den kristne tro vil framtidens religiøse hovedslag bli utkjempet."

Det er virkelig grunn til å spørre om det skjer en glidning på dette området i vår hjemlige kirke. John Steinar Jacobsen påviste i sin undersøkelse av 240 andakter i NRK at 1/3 av andaktene ikke nevnte Jesu navn og gjerning. I lengden vil sannsynligvis en svekkelse av fokus på Jesu navn føre til en svekkelse av evangelisering og misjon i Norge og ut fra Norge. Jesu navn og misjon hører nøye sammen.

Når det gjelder evangelisering og misjon er det mange ting som er viktig:

1. at det er noen som er villig til å reise ut som misjonærer - misjon kommer jo av latin Missio og betyr utsendelse
2. at det er menigheter som er villig til å stå bak og at noen vil organisere støtteapparatet og sørger for underhold og midler til arbeidet
3. at vi lærer å se at misjonen er verdensvid, at vi er mange og at norsk misjon bare er en liten bit av Guds store misjon
4. at misjonærene virkelig lærer språk og kultur
5. at misjonærene sammen velger en strategi som integrerer diakoni og evangelisering og fører til kirkevekst

Men det aller viktigste når det gjelder misjon ligger i Jesu navn. Det unike med Jesu navn ligger i de sentrale frelseshistoriske fakta: Inkarnasjonen, forsoningen på korset og oppstandelsen fra de døde. Det var på dette grunnlaget Jesus stod frem og sa: "Meg er gitt all makt i himmel og på jord, gå derfor ut." Misjonens store derfor ligger i Jesu navn og gjerning.

Roland Allen skrev i boken *Missionary Principles* (London 1968, side 31) at

dersom Jesus aldri hadde gitt en slik befaling (misjonsbefalingen) og Skriften ikke hadde inneholdt noen slike ord, så ville ikke vår forpliktelse til å forkynne evangeliet for alle folkeslag blitt mindre av den grunn. For forpliktelsen er ikke avhengig av bokstaven, men av Kristi Ånd. Den begrunner seg ikke i Jesu ordre, men i hvem Han er og hva Han har gjort.....

I et foredrag om *Misjon ved inngangen til det 21. århundre - Utfordringer og trender innen evangelikal og økumenisk misjonstenkning*, sa Tormod Engelviken at

vi fremdeles kan tale om et kristologisk fokus i de evangelikale dokumentene. Alle taler om "the uniqueness of Christ", dvs. Kristi enestående stilling som åpenbaringsbærer og frelsesformidler. Han er den eneste frelser, og bare ved personlig tro på ham kan mennesker bli frelst. Misjonens dype nødvendighet ligger nettopp her ved at evangeliet må forkynnes, for at mennesker skal komme til tro på Kristus og derved bli frelst (sml. Paulus' missio-logikk i Rom 10,13-15 og Peters utsagn i Apg

4,12). I dette ligger ofte en eksplisitt eller implisitt kritikk av pluralisme og universalisme i religionsteologien.

Det er viktig å følge med når det gjelder tall og trender og analysere og evaluere med sikte på nødvendige endringer i måten vi driver vårt misjonsarbeid på, men ennå viktigere enn å følge med er det å følge Jesus i en ny tid slik at Han kan gjøre oss til menneskefiskere lokalt og globalt.

Hans Thore Løvaas, f. 1945. 4-årig teologisk/missiologisk utdanning fra Fjellhaug Misjonsskole 1969, ordinert til prest i DNK 1970. Misjonær for Den norske Santalmisjon (DnS) i Bangladesh 1970-82. Rektor ved Gå Ut Senteret i Hurdal 1983-89. Personalkonsulent i DnS 1989-92, misjonssekretær fra 1993, generalsekretær fra 1999 frem til fusjonen med Indremisjonsselskapet 1. januar 2001. Arbeider nå som daglig leder for NORME og spesialrådgiver i Normisjon.

Number, trends and Gods call

The article deals with numbers, trends and Gods call in world missions. The number of cross-cultural missionaries from Norway has gone down to 684 in 2003. In view of this it is a joy to know that in year 2000 the Two-Thirds World sent out 97732 missionaries and even many more in 2004. Norwegian missions should partner with churches in South to maximize the efforts to reach out with the Gospel. Still 6971 people groups have not been reached according to <http://www.joshuaproject.net/index.php> Most of the unreached people groups are in the muslim, buddhist and hindu religious blocks of the world, which makes the task even more challenging. However there are signs of hope e.g. through the very highly contextualized christian movements from inside some of these blocks. It is important to be updated with fresh numbers and trends in world missions, but even more it is important to return to a christological focus in missions, basing the outreach work firmly on the words and works of Jesus Christ, the unique Saviour and Lord in a pluralistic world.